

Sve više se govori o štetnim sastojcima u kozmetici i svakim je danom sve veća osviještenost kupaca koji posvećuju pažnju čitanju deklaracija na proizvodima. Štetni sastojci dugoročno djeluju i na vaše zdravlje, pa kako bismo vam barem malo pomogli prepoznati ih navodimo neke od najvažnijih.

1. Naftni derivati

Mnogi su naftni derivati kancerogeni, a tu spadaju **petrolatum** i njegovi derivati (vazelin, petrolej, parafin), mineralno ulje. Često dolaze u kozmetici (kreme, voskovi za depilaciju, dekorativnoj kozmetici, zaštitnim kremama i kremama za njegu beba), čine kreme mazivim, omekšavaju kožu i čine je mekom i baršunastom; štite i nisu skupi. Mogu uzrokovati alergijske reakcije. Kao prirodnu alternativu koja se koristi u prirodnoj kozmetici navodimo biljna bazna ulja i biljne voskove iz **organskog** ili

biodinamičkog uzgoja

koji su bogati vitaminima i mineralima. Po svojoj strukturi vrlo su slični sebumu kože pa ih ona odlično prihvaća i apsorbira, te sjajno njeguju kožu.

Primjer: Neki sastojci iz klasičnih parfema, posebice mirisi, dobivaju se od tvari na bazi petroleja i najjači su kontaktni alergeni. Toksično djeluju na kožu, dišni, živčani i reproduktivni sustav. Istraživanja su pokazala da i najfiniji parfemi poznatih dizajnera sadrže štetne sastojke koji imaju kancerogeno djelovanje. Alternativa štetnim sastojcima su *prirodna organska certificirana eterična ulja*.

2. Propylene glycol, etoksilirane komponente

Ovo je jedan od najčešće upotrebljavanih sastojaka u konvencionalnoj kozmetici jer veže velike

količine vode na sebe i ima veliku moć prodiranja u kožu, bolju nego glicerin, a nije tako skup. Služi i kao otapalo i vlaži kožu. Upotrebljava se u dekorativnoj kozmetici, deodoransima u spreju, antiperspiransima, proizvodima za kosu, losionima za bebe, vodicama za usta i **proizvodima za samotamnjenje**

. Njegova upotreba je sada smanjena (smatra se da ima neurotoksično djelovanje), a umjesto njega se koriste "sigurniji" butylene i polyethylene glycol. Prirodna alternativa je

glicerin biljnog porijekla

koji kožu štiti od gubitka vlažnosti.

3. Formaldehid

Opće poznat kao jedna od najopasnijih kemikalija. **Kancerogen** je, a nalazi se u lakovima za nokte te u raznim sintetičkim proizvodima za njegu kose, kože i tijela kao antimikrobna tvar i konzervans, ali se na deklaracijama nikada ne navodi kao "formaldehid". Pojavljuje se pod desecima pseudonima (većina ih u sebi sadrži "form", primjerice formalin, lysoform i formalith), ali nije uvijek naveden jer ga druge kemikalije, kao što je imidazolidinil urea, uobičajeni konzervans u šamponima, na određenim temperaturama mogu oslobađati kao nusproizvod. Prirodna alternativa i ujedno i prirodni konzervans su *certificirana organska eterična ulja*

4. Parabeni

Velika grupa kemijskih konzervansa. Smatraju se sigurnim, no neka istraživanja ih povezuju s **karcinomom dojke**

. Dokazano je da butylparaben ima estrogeno djelovanje. Na deklaracijama se pojavljuju u terminima methylparaben, propylparaben, dakle uvijek je dio riječi paraben. Koriste se u šamponima, regenerativnim losionima i dezodoransima. Stoga potražite proizvode u kojima nema ovog štetnog sastojka.

5. Phenoxyethanol

Aromatični eter alkohol koji se upotrebljava zbog mirisa i zbog svojih konzervirajućih svojstava. Smatra se sigurnim za upotrebu u kozmetičkoj industriji. Prema nekim istraživanjima **smanjuje plodnost** i toksičan je za reproduktivni sustav, povećava rizik od preranog poroda. Djeluje iritirajuće na oči, pluća i kožu, te slabi imunološki sustav.

6. Octyl methoxycinnamate

Kemijski zaštitni faktor. Smatra se sigurnim sastojkom, no neka su istraživanja ustanovila njegovu povezanost s **rakom kože** kao i njegovo snažno iritirajuće svojstvo za oči i kožu. Koristi se u make-upu, losionima za samotamnjenje i salonima za sunčanje, no i u mnogim kremama. Dokazano je i da se nakuplja u majčinom mlijeku i djeluje poput estrogena. Prirodna alternativa ovom sastojku su *mineralni pigmenti poput titan dioksida* koji odbija sunčeve zrake od površine kože i ne upija se u nju.

7. Natrij lauryl sulfate

Iritira kožu i oči, može uzrokovati pojavu suhe kože i ekcema. Svojim štetnim svojstvima može izazvati **promjene na DNK**. Dolazi često u šamponima, pjenušavom kupkama, losionima, kremama i pastama za zube. Prirodna su mu alternativa *šećerni tenzidi kao što su coco-glukozid i natrij coco-glukozid tartarat*.

Dragana Klarić, savjetnica za prirodnu kozmetiku, Biovega

Vitamini.hr